

פ ר ו ט ו ק ר ל מס' 37/ג

מיטיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ג', ט"ו באייר תשי"ד-18.5.54 בשעה 19.05

הסתתפרו: ס. אונא - היו"ר
ד. בר-רב-האי
ס. בגין
י. בר-יהודה
ט. הלל
ז. ודהפטיג
ח. רובין

נעדרו: ב. אזניה
ע. אסף
ע. איזל לוב
י. בדר
י. הררי
א. חביבי
י. כסה
ק. לוז
ט. לורנץ
ע. טיסון
ס. סנה
י. קליבנוב
ס. קסיס
י. ספירא
ד. טרי
ב. טסון
א. תבורי

מוזמנים: ח. כהן - היועץ המשפטי
ה' קוקיה - סנהל מסדר המספטים
י. וילנס - מסדר המספטים.

סדר-היום: חוק ההסגרה.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ס. אונא:

חוק ההסגרה.

בישיבה הקודמת נטארו כמה חברים רטומים לדין
העקרוני בטאלת הסגרת אזרח.

היו"ר ס. אונא:

י. בר-יהודה:
אני רוצה להציע תוספת, אשר אני מניח כי
תתקבל על דעת כולם. מדובר בחוק זה על
הסגרה רק על עבירה שאין לה אופי פוליטי. אני מציע להוסיף לזאת "או
נובעת מאפלייה גזעית". אני מניח כי במקרה של עבירה הנובעת מאפלייה
גזעית יוכל טר המספטים שלא להסכים להסגיר את הנאסם. אבל אני חושב שיש
להדגיש זאת. הדבר יכול לקרות בגרמניה מחזק לגבי יהודים, וזה יכול
להיות בכל מקום אחר, לאו דוקא לגבי יהודים. אנחנו, שאנחנו סובלים
בעולם כולו מאפלייה גזעית עד היום, הכרחית לנו ההפגנה הזאת כלפי חוץ.

י. בר-יהודה:

בנוגע לסאלות שנדרשו בוועדה, אני נמצא במצב לא נוח. בהעדר נתקבל בסייעתי סיכום שיחייב גם אותי, ואני חייב להביא את הדבר לדיון מחדש בסיעה. יתכן שמה שאומר עכשיו, לא אוכל להצביע בעד זאת. אבל לאמר זאת אני צריך.

לענין הסגרה או אי-הסגרה של נתין ישראלי. היות וכל הסגרה כזאת היא הדדית, הרי קביעת העובדה שסוים נתין ישראלי לא יוסגר, קובעת גם שסוים נתין לא-ישראלי לא יוסגר לנו. ואז אני מצטט ואיבני יודע חשיבותו של החוק. החוק יחול אז על מקרה שאנחנו נדרוש אזרח ישראלי, וצרפת - אזרח צרפתי. וזה תחום מוגבל מאוד. אם, למשל, יהיה לנו הסכם הסגרה עם קנדה, גם נמצאים הרבה ליסטים וביאלו-רוסים ולטבים וגרמנים, שאפשר להוכיח עליהם כי הם אסמים לפי חוק-הסמדת עם, איך נוכל לדרוש הסגרתם אם לא נסגיר אזרחים שלנו? (ח. רובין: אני מספק אם נדרוש הסגרה על עבירות שלא נעשו בישראל). דבר זה אומר כי על אותם המקרים שאנחנו יכולים לדון בהם בארץ גם אם העבירה נעשתה בחו"ל, כלומר, לפי החוק הקטור בעבירות חוץ ולפי סני החוקים של הסמדת עם ושל עטיית דין בנאצים ובעוזריהם, לא נוכל לדרוש הסגרה. זה כולל את סני החוקים שעד עכשיו הפעלנו אותם למעשה רק לגבי מקרים מדרגה שליטית. ואני מעריך הערכה רק פוליטית, לא טעסית, סמדינת ישראל תערוך רסימה של אנשים כאלה. אני יודע כי לא יסגירו אותם לנו. אבל לפי חוק שאינו מאפשר הסגרת אזרחים ישראליים, לא אוכל גם לדרוש את הסגרתם של הפוסעים האלה. אלסלא הניסוק המיוחד הזה, הייתי מקבל את הניסוקים שהובאו כאן בגד הסגרת אזרחים. אני רוצה שתהיה לי אפשרות לדרוש הסגרה גם של לא אזרחי ישראל, וזאת אוכל לעשות רק אם אהיה טוכן להסגיר את אזרחי ישראל. אני יודע שקנדה, למשל, לא תסגיר לנו אף אחד מהרוצחים הללו. אבל אני בעד זה סמדינת ישראל תדרוש זאת וטיהיה ידוע שהיא דורסת זאת.

היו"ר מ. אונא:

יסון כמה ארצות שלפי חוקיהן אין סגירים אזרחים. הייתי רוצה לדעת אם ארצות אלה אינן מסבנות את החוק במקרה של חתימת הסכם.

ז. ורהפטיג:

חבר הכנסת בר-יהודה טכח כי החוק הזה הוא רק מסגרת אשר בתוכה אפשר לחתום על הסכם הסגרה. אין הסכם הסגרה אומר שהמדינה תתחייב להסגיר לישראל פוסעים שעברו עבירות במדינות אחרות. זוהי פנטסיה שאין לה כל אחיזה בחיים. בסוים הסכם הסגרה אין הוראה כזאת.

בקטר עם הסגרה יטנף סני סוגי מדינות:

סמדינות וסאינן סגירות אזרחים. מהי האבחנה ביניהן? יסון מדינות החושבות את עצמן ליותר לאומיות, יותר סגורות. אותן המדינות אינן רוצות להסגיר את אזרחיהן ומותרות על כך שיסגירו להן אזרחי מדינות אחרות. ויסון מדינות הסוברות שהן מדינות עולמיות ואינן מוסגרות בתחוסן. אם המדינות האנגלו-סכסיות סייכות למדינות המסגרות, הרי זה מפני שמדינות אלו היו שליטות על סטחים גדולים בעולם ולא חסנו שאסגירו אזרח שלהן למדינה אחרת תגרונם עוול לאותו אזרח. ברור שאם בלך לפי סיקולים אלה, נצטרך להגיד כי אנחנו מדינה יותר לאומית ולא עולמית, ואין אנחנו כל כך חזקים שאנחנו יכולים שלא לחשוש שמא ייעשה עוול לאזרח שאנחנו מסגירים. אנחנו גם רואים כי בטמן האחרון כאשר סופטים אזרח של אמריקה או של אנגליה בארץ אחרת, בצ'ינוסלובקיה, הן מאוד מתענינות בדבר. וזאת מפני שנשתנו הזמנים. לכן עלינו להסתמיך לסוג המדינות שאינן מסגירות אזרחים, למדינות הלאומיות יותר.

גם לולא החסס לגורל אזרחינו, קיימת הבעיה העקרונית. מדינת ישראל רוצה לחנך את יהודי כל העולם שזוהי סולדתם. לכן אין אנחנו צריכים להסגיר אזרחים שלנו. בו יכוח הכללי הזכרתי את גיטתנו הסטורית. ארץ-ישראל קולסת ואינה פולסת. העיקרון הוא של קדושת ארץ-ישראל, של עליונותה. מתוך כך אני בעד העיקרון של אי-הסגרת אזרחים.

ז. ורהפטיג:

בועדת המסנה הצעתי לעשות יוצא-טן-הכלל ביחס לבעלי אזרחות כפולה. עצם קבלת עיקרון האזרחות הכפולה, היה בו אופורטוניזם. אנחנו רוצים לעודד עליה אפילו של יהודים שאינם טובנים לוותר על אזרחותם האחרת. אבל אותו אדם שעדין מחזיק באזרחות אחרת מחוץ לאזרחות הישראלית, גלוסר, עדין לא גמר בלבו לקבל את האזרחות הישראלית כאזרחות יחידה, כלומר, הוא עדין מהסס, אותו אדם, אם הוא עובר עבירה בארץ שגם בה הוא אזרח, אני יכול להסכים להסגרתו. (י. בר-יהודה: איזו עדיפות זה יתן לנו בתביעתנו להסגרת אזרחים מאותה ארץ?) אותו דבר. באותן ארצות שבהן מותרת אזרחות כפולה, יהיה אותו הדין גם כלפינו.

ד. בר-לב-האי:

חבר הכנסת ורהפטיג הביא נימוק של

קדושת הארץ, שהארץ קולטת ולא פולטת.

אינני מוכן לקבל את התפיסה שקדושת הארץ כל כך גדולה שהיא תהפוך לקדוש גם עברייני הנכנס לתוכה. אינני מקבל זאת לא מנקודת-מבט מטלכתית ולא מנקודת-מבט של מדינה הרוצה לתפוס את מקומה במטפחת העמים.

כולנו מעלימים עין מיסודות החוק הזה:

כתוב "אין מסגירים אלא לפי חוק זה", והחוק הזה קובע שצריך להיות הסכם. אם אין הסכם - אין הסגרה. וברור שכל הסכם כזה בנוי על הדדיות. פירוש הדבר שאם יהיה לנו הסכם עם מדינה שאינה מסגירה את אזרחיה, גם אנחנו לא נסגיר לה את אזרחינו. ואם יהיה זה הסכם עם מדינה המסגירה את אזרחיה, לא נוכל לחתום אתה הסכם אם לא נתחייב להסגיר לה אזרח שלנו באותם התנאים.

אנחנו אומרים כי ההסכם אינו מספיק. תהיה

רשימה של עבירות שעליהן תחול ההסגרה, אך אנו מוציאים מכלל זה עבירות בעלות אופי מדיני. אני חושב שיש משהו נכון גם בהצעת התיקון של חבר הכנסת בר-יהודה: לא להסגיר גם על עבירות הנובעות מאפלייה גזעית. צריך למצוא לזה ניסוח מתאים. ואחרי כל ההבטחות האלו, אין ההסגרה אוטומטית: צריכה להיות פניה מצד אותה מדינה, ואז סר המספטים יהיה רשאי להניע את המכונה ולהתחיל בפרוצדורה, אבל הוא לא יהיה חייב לעשות זאת. וגם בית-המשפט יכול להחליט אם להסגיר או שלא להסגיר.

אם נקבע כי החוק הזה לא יחול על אזרחי ישראל,

ויש לנו חוק הטבות האומר שכל יהודי, ברגע שהוא בא הנה, הופך לאזרח, על מה יחול החוק הזה? מי יחתום אתנו הסכם?

אינני רואה טעם להביד כי החוק לא יחול

על אזרחים, אם המדובר בתנאי חיים נורמאליים, במטפחת עמים פחות או יותר מסודרת. ואם זאת תהיה עמדת הרוב בכנסת, כי אז הממשלה תצטרך לקחת את החוק בחזרה (ח. כהן: כך היא תעשה).

אני בעד זה סנקבל את סעיף 1 ו-2 באותה

צורה שועדת המסנה מציעה אותם.

י. ויינברג:

אני רוצה קודם-כל להבהיר את השאלה שהתעוררה על-ידי חבר הכנסת בר-יהודה בדבר הסגרה מצדנו

או מצד מדינה אחרת על עבירות שנעטו שלא בתחום המדינה המבקשת. נכון כי במסך שבנים רבות היה הנוהג שאין מסגירים אלא על עבירה שנעברה בתוך תחומי המדינה המבקשת. אבל בטוח זה יסנה התפתחות רבה בזמן האחרון. אחת הנקודות של אמנת הרונרד היא שלא לעמוד על התנאי הזה. האמנה הזאת מבטלת את ההיסטורים שחלו מאז 1935 ועד היום. העובדה

שהמדינה המבקשת רשאית לפי חוקיה לספוט את העברייני, אעפ"י שלא עבר את העבירה בתחומיה, מתירה לאותה מדינה גם לדרוש את הסגרתו. (ז. ורהפטיג: מה העדיפות של המדינה המבקשת על המדינה שבה נמצא העברייני?) נקח למשל פקיד מוכנות טבהיותו בצרפת או בארץ אחרת לקח טוחד. אין סיבה שהמדינה לא תדרוש את הסגרתו. מבחינה מטפסית חוקי ההסגרה החדשים אינם דורשים שהעבירה תיעשה דוקא בתחום השיפוט של המדינה המבקשת הסגרה. דבר אחר הוא אם המדינות נוהגות ללכת בדרך זאת בסעת חתימת ההסכמים. יסנן מדינות שנוטות להסכים לכך, ויסנן - שאינן מסכימות לכך. החוק הזה מקבל את הנוסח הרחב. הוא מאפשר לנו לחתום

הסכמים גם על עבירות שבעברו לא בתחום המדינה שלנו ולא בתחום המדינה
שאתה נחתום על ההסכם. אין זה אומר שזה יהיה כך בכל הסכם. אבל מותר
יהיה לנו חתום על הסכם כזה.

אני מרשה לעצמי לחלוק על הפילוסופיה
המספטית הפלילית שבה ביטוק חבר הכנסת ורהפטיג את העובדה שישנן
מדינות הנוהגות להסגיר את אזרחיהן וישנן שאינן נוהגות לעשות
זאת. אין הדבר נובע מאימפריאליזם וגם לא מהרגשת כוח של מדינה
ספייט. עד כמה שהצלחתי לעקוב אחרי הדברים, זה נובע מגישה
מספטית כללית, הארצות שמתנגדות להסגרת אזרחים, דוגלות בכל חוקי
המספט בכלל של לאומיות. לפי גישתן אדם נובע עם הלאומיות שלו,
וכש קונפליקט, קובע החוק הלאומי. הדבר נובע בעיקר לחוק האיטי,
אבל מעבירים זאת גם לחוק הפלילי. הסיטה האחרת, היא הסיטה של
דומיסייד, אומרת שהאזרחות אינה קובעת, אלא קובע המקום. צרפת
למשל, היתה מאוד אימפריאליסטית וחזקה כשקבעה את הכלל של לאומיות.

אם מדינה אינה חושבת שבמדינה אחרת
קיים מספט צדק, היא לא תחתום אתה הסכם הסגרה. בלטינית ביטא
את הכלל גרוציוס: או להסגיר או לספוט בעצמי. כלומר, מדינה
שאינה מסגירה את אזרחיה לוקחת לעצמה סמכות שיפוט על עבירות
שלא נעברו בסחה. מכאן שאם הכנסת תחליט שלא להסגיר אזרחים,
הדבר ידרוש שינוי במבנה החוק הפלילי, וצריך יהיה להחליף את
הכלל הסריטוריאלי לכלל פרסונאלי, כלומר, יהיה צורך לספוט כל אזרח
ישראלי שער עבירה בכל מקום שהוא.

צדק חבר הכנסת בר-רב-האי באומר כי אין
דומה מצבנו למצבה של צרפת. אם צרפת עושה הסכם הסגרה עם אנגליה,
החשכון הוא שווה: אתם לא תסגירו לנו אזרחים ואנחנו לא נסגיר לכם
אזרחים. אולם אם אנחנו נרצה שלא להסגיר אזרחים שלנו לצרפת, על-
מנת שגם צרפת לא תסגיר לנו אזרחים שלה, מה יהיה? מי יברח
מצרפת לישראל? יהודים. על-ידי בואם הגה הם יהיו לאזרחים. ואם אין
אנחנו מסגירים אזרחים, הרי זה כאילו אנחנו סודיעים לכל המדינות:
דעו כי אין אנחנו מסגירים לכם אפילו אזרח שלנו. (בר-יהודה:
מה בנוגע להצעת רובין שאפשר יהיה להסגיר אזרח אם בסעה סביצע
את העבירה לא היה אזרח ישראלי?) במקרה כזה אין מקבלים את הכלל
של אי-הסגרת אזרחים, כי אנשים באלה הם אזרחי ישראל בסעת ההסגרה,
ובכל זאת מוכנים להסגירם. נכון שבלי תיקון כזה לפחות, לא נוכל
לחתום על הסכם הסגרה עם סום מדינה. אלא שעם ההסכמה לתיקון של
חבר הכנסת רובין נופל הביטוק של הגנה על יהודי באסר הוא יהודי, ואז
אין טעם להתנגד להסגרת אזרחים בכלל.

ח. כהן:

אני רוצה להוסיף על מה שאמר חבר הכנסת
בר-רב-האי. אם תהיה החלטת הוועדה או החלטת
מליאת הכנסת כי אזרח באסר הוא אזרח ישראלי לא יוסגר למדינה זרה, כי
אז תקח הממשלה בחזרה את הצעת החוק, כי אין לה חפץ בה.

אנחנו צריכים חוק הסגרה חדש, מפני שעם
קום המדינה הסתנו הנסיבות. אין דומה המצב אצלנו למצב באותן
הארצות שאינן מסגירות אזרחים שלהן, לא רק בגלל הסיבות
סחברי ויינס עמד עליהן. יש סיבה יותר פשוטה ויסודית: בצרפת או
בסוויצריה אין אתה יכול לקבל אזרחות אלא אחרי שבע בדיקות ובירורים,
ואם יש חשש קל שבקלים שאי-פעם עברת עבירה אי-סם על כדור-הארץ,
צרפת לא תקבל אותך כאזרח שלה. וכל כך למה? מפני שצרפת אינה מסגירה
אזרחים שלה. ברגע שצרפת נתנה לאדם זכות אזרח אצלה, יש לו חסיבות.
אצלנו עוד טרם דרך יהודי על אדמת הארץ הוא כבר אזרח. חוקקנו חוק
אזרחות יפה והקנינו אזרחות לכל יהודי באסר הוא יהודי ובאסר הוא
עולה. מכאן עלינו להסיק מסקנה הגיונית: מכיון שכך עשינו, איננו
יכולים לתת לו חסיבות פלילית.

ח. כהן: חבר הכנסת ורהפטיג בא עם תורת מטה. אפשר היה לאמר מה שהוא אמר אילו היה עושה סלקציה של יהודים הנכנסים הנה. כל עוד אינו בודק אם אינו טכנים לכאן יהודים שעליהם אוסר הכתוב "תקיא אתכם הארץ", אינו יכול לאמר כי אין להסגיר אותם. אולי באים הנה יהודים שהארץ צריכה להקיאם?

אילו היינו צריכים לקבל פטרה, הייתי מקבל ברצון את הצעת חבר הכנסת רובין. זה הרע במיעוטו. אם אנחנו רוצים להפלות לטובה אזרחים שלנו, כי אז הבא נפלה לטובה אזרחים שלנו אשר אחרי היותם אזרחים שלנו עברו עבירה. באחת האמנות עם אחת המדינה שניהלנו אתן מסא-ומתן, הכנסנו דבר כזה. צרפת אמרה: אנחנו איננו מסגירים אזרחי צרפת. אמרנו: אם כך, אנחנו איננו מסגירים אזרחי ישראל. אמרה צרפת: אם לא תסגירו, אין לי חפץ באמנה אתכם. אמרנו: נעשה פטרה, נסגיר לכם אזרחי ישראל שעברו עבירה לפני היותם אזרחי ישראל, ואתם תסגירו לנו אזרחי צרפת שעברו את העבירה לפני היותם אזרחי צרפת. וכך הוסכם. (ז. ורהפטיג: התוצאה תהיה שאנחנו נסגיר להם אזרחים שלנו, והם לא יסגירו לנו אזרחים שלהם). דברים טעין אלו אפשר לכתוב באמנה, אבל אינני חושב שנוכל לכתוב זאת בחוק. אינני רואה סיבה שלא להסגיר אזרחים שלנו לאנגליה או לאמריקה, המסגירות אזרחים שלנו. אותן מדינות שאינן מסגירות אזרחים, אם תהיינה מוכנות לפטרה, בהיה גם אנחנו מוכנים לפטרה, גם אם למעשה תהיה הפטרה לרעתנו, כי זוהי פטרה מתקבלת על הדעת.

ט. בנין: אני רוצה להדגיש כי לא באתי לסחוק מסחוק מסתורי. אמרתי במפורש כי כוונתי שלא

יוסגרו יהודים. לכן אני בעזרה בחוק הסבות, והוא אינו מפריע לי. אלמלא היה חוק הסבות, לא הייתי יכול להסיג את המטרה העומדת לפני על-ידי הפיסקה האומרת "אין מסגירים אזרחים". אני סמח כי קיים חוק הסבות, מפני שעל-ידי כך אינני צריך לכתוב בחוק דבר שאינני רוצה לכתוב בשום חוק מחוקי המדינה מלבד בחוק הסבות: יהודים. אינני רוצה להשתמש במלה הזאת, אלא רק במלה "אזרחים". ואם כתוצאה מכך לא יוסגר ערבי שהוא אזרח מדינת ישראל, אני אסמח לכך.

אלה המסתמסים בטוט הזה של חוק

הסבות צריכים לזכור כי הם כבר תיקנו אותה. כבר הוצע לבית תיקון אשר הרוב בעדו, ובאותה התלהבות שחבר הכנסת בר-רב-האי דיבר היום בעד הסגרת אזרחים, הוא דיבר על התיקון לחוק הסבות, האוסר כי חוק הסבות לא יחול על אלה שיש להם עבר פלילי. ודאי שר הפנים רטאי לקבוע זאת. אבל כזאת היא הכוונה. ואם כך, הנימוק של מקלט לפוטעים גופל.

אם נחליט שלא להסגיר אזרחים, לא ירצו לחתום אתנו הסכם, כך אוסרים. אני סובר כי אין יסוד למורא הזה. איננו המדינה היחידה שאינה מסגירה אזרחים.

אינני סבור כי הסכם הסגרה יחול רק על

יהודים. ואם מישהו ינהל אתנו מו"ט ויאמר: היהודים שלנו יבואו אליכם ולא תוכלו להסגירם, נוכל להסיב: ומנין לנו שלא יבואו הנה בעלי דת נוצרית? האם זה אינו יכול לקרות. את אלה נוכל להסגיר. ואין דבר זה צריך למנוע מאתנו חתימת הסכם.

נימוק אחר שהועלה כאן היה זה: יש בחוק

בלמים כאלה המספיקים כדי לאפשר לנו להיות בטוחים שיהודי, אפילו אם הוא חטא, לא יוסגר אם ישנם חששות של עיוות דין. אם נקבל את הנימוק הזה, נוכל לאמר כי הרבה מאוד חוקים אינם דרושים לנו. ישנם מ- מספט. מדוע צריכים אנחנו לקבוע את העונשים בחוק הפלילי? יתכן שטר המספטים הזה לא יסגיר, וטר מספטים אחד - כן יסגיר. יתכן שבית- מספט אחד יתחשב בנסיבות מסוימות, ובין מספט אחד - לא יתחשב. הרי אנחנו מחוקקים חוק, ובחוק עלינו לקבוע את הכלל. ואתם מציעים לקבוע ככלל שאזרחי ישראל יוסגרו; אינכם מציעים אפילו להעמיד את המטרה הזה כיוצא-מן-הכלל.

ס. בגין:

לאחר שהיועץ המשפטי הוציא מכיסו את הנשק הכבד ואיים עלינו שאם נחליט שלא להסגיר אזרחים, תיקח הממשלה את החוק בחזרה, אני רואה כי אין נטייה רבה בקרב חברי הוועדה לקבל את האיסור על הסגרת אזרחים. אם כן, נצטרך ללכת בענין זה לסליאת הכנסת. אבל אני מבקש מחברי הוועדה להבין שהענין אינו קשור בנימוקים מספטיים. כי ישנן מדינות שאינן מסגירות אזרחים, ואם נחליט על כך אנחנו, נוכל לחתום על אמנות עם הרבה מאוד מדינות. הענין הוא מקרוני:
האם אנחנו רוצים או איננו רוצים שיהודים יוסגרו אחרי שהם מגיעים לישראל. על כך הפלוגתא. ואני רואה שכנה בהסגרת יהודים. אנחנו יכולים לחתום על הסכם עם מדינה מסויימת, וכעבור חצי שנה, כשיסתגרו התנאים הפסיכולוגיים באותה המדינה, לא נוכל לבטל את ההסכם. נוכל רק לגרום לעיוות הצדק. אנחנו חיים באנומליות רבות. ודוקא בענין זה של הסקרת יהודים אנחנו רוצים בנורמליזציה מוחלטת? כאילו רוב העם יסב בארצו, כאילו לא היו סוים ענינים בינינו ובין גויי התבל, כאילו אפשר היה להסוות את היחס בין יהודי לצרפתי ליחס בין צרפתי ואנגלי. הרי בכל זאת קיים ועלול להיות הבדל.

מנימוקים אלה אני גם מצדד בהרחבת

היוריסדיקציה של מתי-המטפס שלנו.

המספורט הישראלי היום אינו טוב בחו"ל.

הוא היה טוב ב-1949. היום הוא אינו כל כך סימפטי. ודוקא את בעלי המספורטים האלה נסגיר? (י. ויינס: אם לא נסגיר, נעסה את המספורט הישראלי ליותר גרוע). אני מציע לענוס כאן את מי טעבר עבירה גם בחו"ל.

י. בר-יהודה:

חבר הכנסת ורהפטיג הציע לעסות פטרה בנוגע לבעלי אזרחות כפולה. אני מתנגד לזה התנגדות מוחלטת. לפי הצעה זו יוצא כי אנחנו קובעים כי בעל אזרחות כפולה הוא בעצם נתין של הארץ הסביבה שהוא אזרח שלה. הייתי מבין לו היה חבר הכנסת ורהפטיג אומר כי בעלי אזרחות כפולה יוסגרו לכל ארץ. אז פירוש הדבר היה שמי שלא רצה לקבל אזרחות ישראלית כאזרחות יחידה, אין אנחנו סגנים עליו. אבל אם הכוונה היא להסגיר בעלי אזרחות כפולה רק לאותה ארץ שבה אזרחותם הסביבה, הרי בזאת קובעים כי אזרחותם באותה ארץ עדיפה על אזרחותם הישראלית, מפני שאזרחותם הישראלית אינם עומדת להם במקרה זה.

הי"ר ס. אונא:

גם אני בדעה כי הבעיה איננה מספטית. זוהי שאלה הקסורה בתפיסתנו הפוליטית הלאוטית הכללית. יתכן שמצבנו בתור יהודים, בתור עם מיוחד, צריך לקבוע מסקל יתר על-ידי כך שאנחנו מחפשים את מקומנו כסוים במספחת העמים. ואינני חושב כי טענתו של ה' ויינס, כי אי-הסגרת אזרחים צריכה לסגות את כל מתי פטיה המספטית שלנו, צריכה להפחיד אותנו. אם נחליט כי איננו רוצים להסגיר אזרחים שלנו, ואם בעקבות זה יהיה צורך בסינוי, אינני רואה בכך אסון.

עלינו להתחשב בטענה שאין ליצור מצב שבהיה מקלט לפוטעים. זוהי הטענה הרצינית והחשובה ביותר. נראה לי שהצעתו של חבר הכנסת רובין עונה על הבעיה במידה רבה.

נחליט על הסאלה העקרונית ביסיבת מחר.

ח. כהן:

אני רוצה לסמור את הזכות לבקש מחר בנוקר דחיית ההצבעה לשבוע ימים. אני חייב לתת הודעה לממשלה על דיוני הוועדה, ואני חושב שהסאלה ראוייה לבוא גם בפני גרביומים אחרים, לפני שתהיה הצבעה בענין זה.

י. בר-יהודה:

איזה גרביומים?

די לחכימא ברמיזא.

ח. כהן:

היועץ המשפטי הוא כאן ב"כ המסמלה, וכב"כ המסמלה הודעה כזאת מצדו מורה מאור.

י. בר-יהודה:

אמרתי שאני אביא את הענין בפני המסמלה. אני מבקש לא לסיים בפי מלים שלא אמרתי. אמרתי שאני רוצה להביא את הדבר בפני המסמלה, ועל-כל-פנים, להביא לידיעתה את טהלך הדיונים בוועדה הזאת. הוספתי אח"כ כי לדעתי ראוי שגם גרנפוסים אחרים ידונו בדבר לפני ההכרעה.

ח. כהן:

היועץ המשפטי לא אמר שהוא יביא את הדבר לפני גרנפוסים אחרים. אי-אפשר להתיעם עליו על שהזכיר בכלל גרנפוסים אחרים.

היו"ר ס. אונא:

לסם מה לדחות את ההצבעה אם דעת הרוב ברורה?

ס. בגין:

יסגם ניסוקים רציניים בדברי הסוללים הסגרת אזרחים. ישנה הצעת פסרה של חבר הכנסת רובין. כדאי לחשוב על הדברים.

ד. בר-רב-האי:

אני מבקש לרשום בפרוטוקול כי בפגעי קטות מדברי חבר הכנסת בר-יהודה, אשר סם בפי דברים שלא אמרתי. ואני חושב כי לא קיבלתי מהיו"ר את אותה העזרה וההגנה שהייתי ראוי לה.

ח. כהן:

חזרתי בדיוק על דברי היועץ המשפטי, ובמידהא שהוא מכיר את הסתמפותי בוועדה, הוא ודאי יודע כי אינני מעונין בפגיעה אישית. אבל אני אף פעם לא מעבור על דבר שיש בו עבירה על דבר סמותר או אסור פוליטיקה ובגבולות אלה העירותי את הערתי, לדעתי - בצדק.

י. בר-יהודה:

דוסני שהיועץ המשפטי לא צדק באומרו שלא קיבל את ההגנה שהיה ראוי לה. אמרתי בפירוש שלא היה מקום להתרעם על היועץ המשפטי, מאחר שאמר בפירוש שהוא חושב להביא את הדבר בפני המסמלה, ולא אמר שהוא חושב להביא זאת בפני גרנפוסים אחרים. נדמה לי שלא היה מקום להגיש יותר, ואני מצטער על מה סקרה.

היו"ר ס. אונא:

הישיבה ננעלה בטעה 20.25.